

4. fejezet

NYELVTANI ÖSSZEFOGLALÓK ÉS GYAKORLATOK

- **Időhatározók: *Mikor?*** 30
Hány órákor? Melyik napszakban? Melyik napon? 30
- **Időhatározók: *Mettől meddig?*** 31
- **Segédigék: *lehet*** 31
- **A társ- és eszközhatározó: *-val/-vel*** 32
Főnevek 32
Névmások 33
- **Helyhatározók: *Hova? Hol? Honnan?*** 33
Főnevek 33
Névmások, határozószók 35
Személyes névmások 36
- **Rendhagyó igék: *megy, jön*** 36
- **A számnév toldalékolása: *Hányas?*** 39
- **A többes szám: *-k*** 39
- **Ikes igék** 41
- **Többszörös toldalékolás: *-k*** 42
- **Szórend: ige és vonzat** 43
Állítás: „automatikus” fókusz 43
Állítás: más mondatrész van a fókuszban 44
Fókusz kérdésben 44
Fókusz tagadásban 45

IDŐHATÁROZÓK: Mikor?

Hány órákor? Melyik napszakban? Melyik napon?

Mikor? Hány órákor? Hánykor?	Mikor? Melyik napszakban?
Nyolc órákor.*	reggel–
Nyolckor.	délelőtt–
Negyed nyolckor.	délután–
Fél nyolckor.	este–
Háromnegyed nyolckor.	éjszaka–
Hét óra negyvenöt perckor.	kedd(en) reggel–
Hét óra negyvenöt kor.	szombat(on) este–
Éjfélkor.	ma délután–
Délben.(!)	holnap délelőtt–

Mikor? Melyik napon?		
hétfőn	a héten	hétköznap–
kedden	a hétvégén	tegnap–
szerdán		tegnapelőtt–
csütörtökön		ma–
pénteken		holnap–
szombaton		holnapután–
vasárnap–		

* a → a: nyolc óra → nyolc órákor

1. Válaszoljon a kérdésekre többféleképpen!

- Mikor kezdődik az angolóra? (19.00) ..... *Hét órákor. / (Este) hétkor. / 19 órákor.*
- Hánykor kezdődik a film? (21.30) .....
- Mikor kezdődik a szeminárium? (14.45) .....
- Mikor nyit a kocsmá? (5.15) .....
- Hány órákor zár az étterem? (24.00) .....
- Mikor nyit az áruház? (10.00) .....
- Mikor nyit a bolt? (8.30) .....
- Mikor zár a múzeum? (17.00) .....

2. Mikor? Egészítse ki!

- hétfőn – ..... – szerdán – ..... – ..... –
szombaton – .....
- reggel – ..... – délután – ..... – éjszaka
- tegnapelőtt – ..... – ma – ..... – holnapután

3. Egészítse ki, ahol szükséges! Néha több megoldás is lehetséges.

- Péntek.^{en}..... sok jó program van a városban.
- Holnap..... reggel..... nincs nyitva a bank.
- Remekül vagyok ma.....
- Hétvége..... nem tudok dolgozni.
- Tudsz segíteni csütörtök.....?
- Mit csinálsz szerda..... délután.....?
- Vasárnap..... egész nap..... pihenek.
- Ez a bolt szombat..... zárva van.
- Hétköznap..... nem tudok pihenni.
- Péntek..... Egerben vagyok.

IDŐHATÁROZÓK: **Mettől meddig?**

Mettől	meddig?
8 órától	16 óráig
hétfőtől	péntekig
reggeltől	estig (!)
délután négytől	este nyolcig

4. Válaszoljon a kérdésekre!

- Mettől meddig vagy tréningen? (*nyolc – négy*) ..... *Nyolctól négyig.*
- Mettől meddig tart a szeminárium? (*négy – hat*) .....
- Mettől meddig dolgoztok? (*reggel – este*) .....
- Mettől meddig van az ebédszünet? (*tizenkettő – egy óra*) .....
- Mikor van nyitva a múzeum? (*kedd – vasárnap*) .....
- Mettől meddig van nyitva a bolt? (*reggel nyolc – este hét*) .....
- Mikor vagy Budapesten? (*szerda este – csütörtök dél*) .....
- Mettől meddig tart a magyaróra? (*negyed hat – fél nyolc*) .....

SEGÉDIGÉK: **lehet**

lehet = lehetőség, opció
Gyakran főnévi igenévvel használjuk:
Itt **lehet** tankolni.

	Fókusz + lehet	Főnévi igenév
Itt	lehet	tankolni.
Bocsánat,	itt lehet	telefonálni?
A benzinkúton	tankolni lehet	(nem pihenni).
Itt	nem lehet	beszélgetni, ez egy könyvtár.

5. Hol mit lehet csinálni? Alkosson mondatokat a minta alapján!

enni és inni – vásárolni – úszni – ~~tanulni~~ – táncolni – aludni – olvasni – sportolni – tankolni

- iskola, egyetem, nyelviskola: *Az iskolában, az egyetemen és a nyelviskolában tanulni lehet.*
- étterem: .....
- uszoda: .....
- benzinkút: .....
- konditerem: .....
- diszkó: .....
- bolt, áruház: .....
- szálloda: .....
- könyvtár: .....

A TÁRS- ÉS ESZKÖZHATÁROZÓ: -val/-vel

Főnevek

Magánhangzó után		Mássalhangzó után	
Magas hangrendű szavak: -vel	Mély és vegyes hangrendű szavak: -val	Magas hangrendű szavak: -r + -vel: -rel stb.	Mély és vegyes hangrendű szavak: -r + -val: -ral stb.
Győzővel	Lászlóval	Péterrel	Tiborral
Szilvivel	Katival	Dániellel	Margittal
Emesével	Évával	a barátnőmmel	a barátommal
Edével	Annával	egy színésszel (!)	a fodrásszal (!)

Két mássalhangzó után: Anett + -tel → Anettel

6. Kivel beszélgetsz? Kivel beszélget? Egészítse ki!

Az informatikussal....., a kollégám....., a fodrász.....(!), egy sportoló....., a főnököm....., az orvos....., a kozmetikus....., a taxisofőr....., a barátom húga....., az öcsém....., a lányom....., a bátyám....., a nővéred....., a férjem barátja....., a masszöröm.....

A közlekedési eszközök is -val/-vel ragot kapnak:

Biciklivel megyek az egyetemre. Metróval megyek a városba. Busszal járok.

7. Ki mivel jár a városban? Egészítse ki!

1. Béla
biciklivel jár.
.....

2. Karcsi
.....

3. András
.....

4. Sok diák
.....

5. Patrícia
.....

6. A kollégám
.....

7. Laci és Léna
.....

8. Sok ember
..... (!)

Névmások

	Személyes névmás	Egyéb névmások
én	velem	kivel?
te	veled	mivel?
Ön	Önnel	valakivel
ő	vele	mindenkivel
mi	velünk	senkivel nem
ti	veletek	ezzel
Önök	Önökkel	azzal
ők	velük	

8. Kivel? Egészítse ki!

- Jól tudok .....*veled*..... dolgozni. (*te*)
- Mindjárt jön Péter. .... megyek koncertre. (*ő*)
- Gyuri is jön ..... színházba? (*mi*)
- ..... megy Gabi Londonba? (*Őn*)
- ..... ebédelünk, jó? (*Önök*)
- Jössz ..... holnap németórára? (*én*)
- ..... mész a kiállításra? (*ki?*)
– ..... Egyedül megyek. (*senki*)
- Anna ..... szívesen beszélget. (*mindenki*)

HELYHATÁROZÓK: Hova? Hol? Honnan?

Főnevek

Épület, háromdimenziós tárgy		
Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
-ba/-be	-ban/-ben	-ból/-ből

- **Épületek:** könyvtár, uszoda, iskola, étterem
- **Háromdimenziós tárgyak:** táska, nyomtató
- **Kontinensek, országok, a legtöbb város:** Afrika, Peru, Párizs

Hova mész?	Hazamegyek.
Hol vagy?	Otthon vagyok.
Honnan jössz?	Otthonról jövök.

Nyílt tér, rendezvény, néhány intézmény, felület		
Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
		
-ra/-re	-n/-on/-en/-ön	-ról/-ről

- **Nyitott terek:** tér, piac, vasútállomás, benzinkút, repülőtér
- **A legtöbb rendezvény:** koncert, előadás, szeminárium, kiállítás, tréning, nyelvtóra
- **Néhány intézmény:** rendőrség, posta, egyetem, munkahely
- **Felület:** asztal, szék
- **A Magyarország szó és sok magyar város:** Siófok, Pécs, Szeged, Budapest

Személyek		
Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
		
-hoz/-hez/-höz	-nál/-nél	-tól/-től

- **Személyek:** Péter, a barátnőm, orvos, masszőr
- A -hoz/-hez/-höz, -nál/-nél és -tól/-től ragok tárgyakkal, épületekkel is használhatók:

Az autóhoz megyek.

Az autónál állok.

Az autótól jövök.

A névelős és a névelő nélküli alak gyakran szinonimák.

A piacon vagyok. = Piacon vagyok. A bankba megyek. = Bankba megyek.

A postáról jövök. = Postáról jövök. Orvoshoz megyek. = Az orvoshoz megyek.

9. Egészítse ki!

Mi? Ki?	Hova méész? (Hová méész?)	Hol vagy?	Honnan jössz? (Honnét jössz?)
1. az egyetem	..... <i>az egyetemre</i>	..... <i>az egyetemen</i>	..... <i>az egyetemről</i>
2. a bank	.....	.....	.....
3. kozmetikus	.....	.....	.....
4. a könyvtár	.....	.....	.....
5. a masszöröm	.....	.....	.....
6. egy koncert	.....	.....	.....
7. orvos	.....	.....	.....
8. egy konferencia	.....	.....	.....
9. egy kiállítás	.....	.....	.....
10. a munkahelyem	.....	.....	.....
11. a gyógyszerár	.....	.....	.....
12. a posta	.....	.....	.....
13. a barátnóm	.....	.....	.....
14. a múzeum	.....	.....	.....
15. az iskola	.....	.....	.....
16. egy előadás	.....	.....	.....

Névmások, határozószók

Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
ide	itt	innen (innét)
oda	ott	onnan (onnet)
se hova (sehová)	se hol	se honnan (sehonnét)
minden hova (mindenhová)	minden hol	minden honnan (mindenhonnét)
vala hova (valahová)	vala hol	vala honnan (valahonnét)

10. Egészítse ki a mondatokat! Néha több megoldás is lehetséges.

1. – Hova méész hétvégén? – *Sehova*..... Otthon maradok.
2. – Mentek ..... ma este? – Nem. Nem megyünk .....
3. .... van a vár, ... pedig az étterem.
4. – A könyvtárba megyek. – Tényleg? Én ..... jövök.
5. – Honnan jönnek a diákok? – ..... Az egész világból.
6. Az a baj, hogy ..... nem lehet tanulni, mert nincs csend.

Személyes névmások

	Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
én	hozzám	nálam	tőlem
te	hozzád	nálad	tőled
Ön	Önhöz	Önnél	Öntől
ő	hozzá	nála	tőle

	Hova? (Hová?)	Hol?	Honnan? (Honnét?)
mi	hozzánk	nálunk	tőlünk
ti	hozzátok	nálatok	tőletek
Önök	Önökhöz	Önöknél	Önöktől
ők	hozzájuk	náluk	tőlük

11. Egészítse ki!

- Éppen *tőletek* ..... jövök. (*ti*)
- ..... van Ibolya? (*ti*)
- ..... ebédelünk. (*én*)
- Tudunk ..... nyomtatni? (*te*)
- Rudolf ..... jön. (*én*)
- ..... jöttök? (*mi*)
- ..... megyek. (*ők*)
- Van ..... internet? (*Ön*)
- Marika éppen ..... megy. (*te*)
- ..... is tudtok tanulni. (*mi*)

12. Egészítse ki logikusan!

- Péterhez megyek.
– Igen? Én *tőle* ..... jövök.
- Pétertől jövök.
– Igen? Én ..... megyek.
- Hugóhoz megyek.
– Igen? Én ..... vagyok.
- Helgához megyek.
– Igen? Én is ..... megyek.
- Andihoz és Robihoz megyek.
– Igen? Én ..... jövök.
- Krisztitől és Zolitól jövök.
– Igen? Én ..... megyek.

RENDAHGYÓ IGÉK: megy, jön

Jelen időben csak a *van*, *megy* és *jön* ige ragozása rendhagyó.

	megy (menni)	jön (jönni)
én	megyek	jövök
te	mész	jössz
Ön	megy	jön
ő		

	megy (menni)	jön (jönni)
mi	megyünk	jövünk
ti	mentek	jöttök
Önök	mennek	jönnek
ők		

13. Melyik igealakot hallja? Húzza alá! Adja meg a számot és a személyt is!

1. Reggel a gyógyszertárba mennek / megyek. (én.....)
2. Vasárnap a piacra mennek / megyek. (.....)
3. Este Krisztához megyek / megyünk. (.....)
4. A rendelőlől jön / jönnek. (.....)
5. Mikor mennek / mentek az egyetemre? (.....)
6. Holnap nem megyek / megy sehova. (.....)
7. Az uszodából jövök / jövünk. (.....)
8. A könyvtárból jövök / jövünk. (.....)

14. Egészítse ki a kérdéseket!

1. – Hova megy..... a barátnőd? – A vasútállomásra. (megy)
2. – Honnan .....? – Egy jó kiállításról. (jön – ti)
3. – Te is ..... a koncertre? – Persze! (jön)
4. – Ki ..... ma a piacra? – Te. (megy)
5. – A postáról .....? – Nem, a moziból. (jön – Önök)
6. – Mikor ..... Egerbe? – Csütörtökön. (megy – mi)
7. – Hova ..... ma este? – Sehova. Otthon maradok. (megy – te)
8. – Mikor ..... Tibi? – Holnap délután. (jön)
9. – Hova .....? – Az orvoshoz. (megy – te)
10. – Honnan ..... a koncertre? – Otthonról. (megy – te)
11. – A postáról ..... a piacra? – Nem. Nem a postáról, hanem a bankból. (jön – Ön)
12. – Hova ..... a hétvégén? – Nem tudom, valahova. (megy – mi)

15. Alkosson mondatokat! A szavak helyes sorrendben vannak.

1. (mi) – a gyógyszertár – jön: A gyógyszertárból jövünk. .....
2. (én) – a repülőtér – megy: .....
3. (ti) – a posta – megy – ?: .....
4. (te) – otthon – jön – ?: .....
5. (ők) – az egyetem – jön: .....
6. Ádám – a kórház – jön: .....
7. (én) – az iskola – jön: .....
8. (te) – egy tréning – megy – kedden: .....
9. Önök – masszőr – megy: .....
10. (én) – a barátnőm – jön: .....

16. Alkosson kérdéseket és válaszokat a *jön, megy* és *van* igékkel! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti. 🗣️)

1. ti – hova? (a gyógyszerért): *Hova mentek? – A gyógyszertárba.* .....
2. te – hol? (otthon): .....
3. ti – hova? (orvos): .....
4. te – hova? (angolóra): .....
5. önök – honnan? (a szálloda): .....
6. ez a diák – hova? (az egyetem): .....
7. a főnök titkárnője – hol? (az iroda): .....
8. ti – honnan? (egy jó koncert): .....
9. önök – hova? (egy kiállítás): .....
10. te – honnan? (egy unalmas előadás): .....
11. önök – hol? (egy tréning): .....
12. ön – honnan? (a nagymamám): .....

17. *Hol, hova vagy honnan?* Egészítse ki!

1. – <i>Hova</i> ..... mentek ma este? – Rockkoncertre.	5. – ..... jöttök? – Színházból.
2. – ..... jön ez a vonat? – Debrecenből.	6. – Elnézést, ... tudok itt tankolni? – Ott van a benzinkút.
3. – Szia, ... mész? – A könyvtárba.	7. – ..... tanulsz németül? – Egy nyelviskolában.
4. – ..... megy ez a villamos? – Budára.	8. – ..... ebédelnek ma? – Egy olasz étteremben.

A SZÁMNEV TOLDALÉKOLÁSA: Hányas?

Hány?	Hányas busz?	Hány?	Hányas busz?
egy	az egyes busz	tizenegy	a tizenegyes busz
kettő	a kettes busz (!)	húsz	a húszas busz
három	a hármas busz (!)	harminc	a harmincas busz
négy	a négyes busz	negyven	a negyvenes busz
öt	az ötös busz*	ötven	az ötvenes busz
hat	a hatos busz*	hatvan	a hatvanas busz
hét	a hetes busz	hetven	a hetvenes busz
nyolc	a nyolcas busz	nyolcvan	a nyolcvanas busz
kilenc	a kilences busz	kilencven	a kilencvenes busz
tíz	a tízes busz	száz	a százas busz

* -ös: csak ötös, -os: csak hatos

18. Egészítse ki a párbeszégeket!

- Hányas busz megy a városközpontba?
– A *hetes* ..... (7).
- Melyik villamos megy a Jászai Mari térre?
– A ..... és a ..... (4, 6).
- Hányas metró megy a Déli pályaudvarra?
– A ..... (2).
- Mivel mész haza?
– A ..... (8) busszal.
- Mivel megyünk Katához?
– A ..... (3) metróval.
- Hányas szobában laktok a szállodában?
– A .....
(624) szobában.
- Hol ülsz a moziban?
– A bal oldalon, a ..... (45)
széken.

A TÖBBES SZÁM: -k

Magánhangzó után	Mássalhangzó után			
	Mély és vegyes hangrendű szavak		Magas hangrendű szavak	Az utolsó szótagban ö, ő, ü, ú
-k	-ok	-ak*	-ek	-ök
kávézók mozik szállodák	városok piacok múzeumok	házak tollak várak	épületek hegyek egyetemek	főnökök masszőrök rendőrök

* Ritka kötőhang. Egytagú szavak és szóösszetételeik: ház → házak, áruház → áruházak

- **Összetett szavak** (az utolsó szó dönt): munka + hely → munkahelyek, számító + gép → számítógépek
- **Idegen szavak** (az utolsó magánhangzó dönt): koncert → koncertek, hotel → hotelek
- **Az egytagú szavak problematikusak:** ház → házak, (-ház, -tár után mindig -ak) DE: busz → buszok / könyv → könyvek, DE: sör → sörök
- **Rendhagyó alakok:** férfi → férfiak, étterem → éttermek, konditerem → konditermek, tér → terek, benzinkút → benzinkutak, tó → tavak, szó → szavak, név → nevek

19. Csoportosítsa a szavakat!

Ki? nő – tanár – orvos – sofőr – informatikus – mérnök – masször – barát – barátnő – kolléga – főnök – férfi (!) – diák / egyetemista

Mi? ~~ablak~~ – szemüveg – nyomtató – ház – toll – ceruza – számítógép – munkahely – koncert – bicikli – autó – kávéfőző – lámpa – telefon – asztal – szék – fényképezőgép – telefonszám – város – ország – templom – gyógyszertár – tér (!) – étterem (!) – iskola – egyetem – buszmegálló – kocsmá – erdő – folyó – hegy – park – múzeum

-k	-ok	-ak	-ek	-ök
	ablakok			
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

20. -k vagy —? Toldalékolja a főnevet és az igét, ha szükséges! Minden mondat többes számú.

1. Sok diák..... tanul..... az egyetemen?
2. Van..... Magyarországon magas hegy.....?
3. A városomban két színház..... van.....
4. Hány ember..... jár..... magyarórára?
5. Néhány kollégám..... is jön..... velünk az étterembe.
6. Vasárnap nincs..... nyitva minden üzlet.....
7. Az élelmiszerbolt..... is zárva van.....
8. Az irodában két telefon..... van....., de egyik sem működik.

21. Egészítse ki! Megoldásait a hangfelvétellel is ellenőrizheti.

Magyarországon vannak	Magyarországon nincsenek
1. jó egyetem ^{ek} .....,	10. metropolisz ^{ok} .....,
2. kitűnő szálloda.....,	11. tenger.....,
3. hangulatos kocsmá.....,	12. lagúna.....,
4. mozi..... és színház.....,	13. óceán.....,
5. érdekes fesztivál.....,	14. szavanna.....,
6. régi és modern lakóház.....,	15. dzsungel.....,
7. templom.....,	16. nagyon magas hegy.....,
8. park.....,	17. olimpiai stadion.....,
9. olcsó és drága közlekedési eszköz.....	18. fjord..... és vulkán.....

22. Tegye a mondatokat többes számba!

- Budapesten van egyetem. → Budapesten vannak egyetemek.
- New Yorkban van magas épület. → .....
- Párizsban van érdekes múzeum. → .....
- Debrecenben nincs folyó. → .....
- A könyvtárban van régi könyv. → .....
- A nyelviskolában nincs fiatal tanár. → .....
- A központban van bolt. → .....

IKES IGÉK

	lakik (lakni)	közlekedik (közlekedni)	fejlődik (fejlődni)
én	lakom / lakok	közlekedem / közlekedek	fejlődöm / fejlődök
te	laksz	közlekedsz	fejlődsz
Ön ő	lakik	közlekedik	fejlődik
mi	lakunk	közlekedünk	fejlődünk
ti	laktok	közlekedtek	fejlődtök
Önök ők	lagnak	közlekednek	fejlődnek

23. Ki? Írja be a személyes névmást!

1. Szegeden lakom. (... <u>én</u> ...)	5. Autóval közlekedtek a városban? (.....)
2. Mindig biciklivel közlekedik? (.....)	6. A fővárosban laksz? (.....)
3. Egy nagy házban lakunk. (.....)	7. A Tábor utcában laktok? (.....)
4. Hol laknak? (.....)	8. Mivel közlekedsz a városban? (.....)

24. Egészítse ki!

- Én a Balassi utcában lakom..... Te is a Balassi utcában lak.....? Péter is ott lak.....
- Mi biciklivel közleked..... Ti is biciklivel közleked.....? Ők autóval közleked.....
- Működ..... a nyomtatók? Működ..... ez a telefon?
- Őnök is Sopronban lak.....? Nem, mi Bécsben lak..... A diákok a kollégiumban lak.....
- Én mindig biciklivel közleked..... Te is csak biciklivel közleked..... Ön is biciklivel közleked.....?

TÖBBSZÖRÖS TOLDALÉKOLÁS: -k

főnév	a város	a könyvtár
főnév + -k	a város <u>ok</u>	a könyvtár <u>ak</u>
főnév + -k + egyéb (rag)	a város <u>okban</u>	a könyvtár <u>akból</u>

25. Írjon sorozatokat a minta alapján!

1. a város (-k + -ban/-ben)	<u>a városok</u>	<u>a városokban</u> .....
2. a bolt (-k + -ba/-be)	.....	.....
3. az egyetem (-k + -ra/-re)	.....	.....
4. a könyvtár (-k + -ból/-ből)	.....	.....
5. az előadás (-k + -ról/-ről)	.....	.....
6. a múzeum (-k + -ban/-ben)	.....	.....
7. a vasútállomás (-k + -n/-on/-en/-ön)	.....	.....
8. az étterem (!) (-k + -ban/-ben)	.....	.....

26. Egészítse ki!

- A nagyvárosokban..... mindig sok a turista. (nagyváros + -k + -ban/-ben)
- A fogorvosi ..... sok a külföldi beteg. (rendelő + -k + -ban/-ben)
- A magyar ..... külföldi diákok is tanulnak. (egyetem + -k + -n/-on/-en/-ön)
- ..... megyek a konditerembe. (barát + -k + -val/-vel)
- A ..... ebédelek. (kolléga + -k + -val/-vel)
- A ..... beszélgetek. (diák + -k + -val/-vel)
- Sok ember jár ..... . (kiállítás + -k + -ra/-re)
- Mindig baj van a ..... . (számítógép + -k + -val/-vel)

SZÓREND: ige és vonzat**Állítás: „automatikus” fókusz**

Tipikus szórend:
vonzat („automatikus” fókusz) + ige

27. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Vonzat (fókusz)	Ige	
Vasárnap	Orfűre	megyek.	
	A könyvtárból	jövök.	
	Annával	beszélgetek	egy kávézóban.
Holnap egész nap	az egyetemen	vagyok.	
Clara	magyarul	tanul.	
Erika most	Berlinben	lakik.	

28. Alkosson mondatokat a minta alapján! A vonzat az ige előtt áll.

1. otthon – beszélünk – oroszul: *Otthon oroszul beszélünk. / Oroszul beszélünk otthon.* .....
2. holnap – ebédelek – a menzán: .....
3. a férjem – beszélget – a kollégájával – most: .....
4. egész nap – ül – otthon – Lajos: .....
5. a fiam – lakik – Szegeden: .....
6. Sanyi lánya – jár – egyetemen: .....
7. Ljubljana – Szlovéniában – van: .....
8. a turisták – jönnek – Ausztriából: .....

29. Kérdezzen a vonzatra (fókuszra)!

1. Paul biciklivel jár a városban. → *Mivel jár a városban Paul?* .....
2. Mari Diával beszélget. → .....
3. Holnap délután értekezletre megyek. → .....
4. Otthon magyarul beszélünk. → .....
5. Ibolya most Washingtonban él. → .....
6. Kriszta jól van. → .....

Állítás: más mondatrész van a fókuszban

Tipikus szórend:
hangsúlyos mondatrész (fókusz) + ige + vonzat

30. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Hangsúlyos mondatrész (fókusz)	Ige	Vonzat	
Tamás	holnap	megy	a könyvtárba	(és nem ma).
	Tamás	megy	a könyvtárba	(és nem Győző).
Tamás	a könyvtárba	megy		délután (és nem a kocsmába).
Tamás	délután	megy	a könyvtárba	(és nem délelőtt).
	Megyek		koncertre	a héten.
A héten	megyek		koncertre.	

31. Alkosson mondatokat! A fókuszban az aláhúzott mondatrész áll.

- Kriszti – megy – ma – Rékával – színházba: *Kriszti ma megy Rékával színházba.* .....
- Kriszti – megy – ma – Rékával – színházba: .....
- Kriszti – megy – ma – Rékával – színházba: .....
- Péter – este kilencig – az uszodában – van: .....
- Péter – este kilencig – az uszodában – van: .....
- Péter – este kilencig – az uszodában – van: .....

Fókusz kérdésben

Tipikus szórend:
kérdőszó (fókusz) + ige + vonzat
fontos információ (fókusz) + ige + vonzat

32. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Hangsúlyos mondatrész (fókusz)	Ige	Vonzat	
	Miért	közlekedsz	villamossal?	
	Kivel	megy	moziba	a barátnőd?
A barátnőd	kivel	megy	moziba?	
	A barátoddal	jössz	az uszodába?	
	Jössz		az uszodába?	

33. Alkosson mondatokat! A hangsúlyos mondatrészt aláhúztuk.

1. melyik nyelviskolában – kínaiul – tanulsz: Melyik nyelviskolában tanulsz kínaiul?
2. honnan – az édesapád – jön – ?: .....
3. Érdre – mentek – holnapután – ? .....
4. a munkahelyedre – jársz – miért – autóval – ? .....
5. Helga is – a hétvégén – megy – Prágába – ? .....
6. te is – mész – Bécsbe – holnapután – ? .....
7. tanul – egyedül – Jozefa – arabul – ?: .....
8. a villamos – balra – fordul – ?: .....

Fókusz tagadásban: teljes tagadás

Tipikus szórend:
tagadószó (fókusz) + ige + vonzat

34. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Tagadószó (fókusz)	Ige	Vonzat	
Hanna	nem	jár	iskolába.	
	Nem	beszélgetek	Annával	munkaidőben.
Munkaidőben	nem	beszélgetek	Annával.	
A városban	nem	közlekedem	autóval.	
	Nem	közlekedem	autóval	a városban.

35. Tagadja a mondatokat!

1. – Kocsival jársz a városban? – (Soha) nem járok kocsival a városban.
2. – Tudsz angolul? – Sajnos...
3. – Mész ma könyvtárba? – Nem, ma...
4. – Jössz hétvégén a kiállításra? – .....
5. – Beszélsz holnap a főnököddel? – .....
6. – Beszélgetsz délután valakivel? – .....
7. – Tanulsz svédül? – .....
8. – Válaszolsz a kérdésre? – .....

Fókusz tagadásban: részleges tagadás

Tipikus szórend:
tagadó szerkezet (fókusz) + ige + vonzat

36. Hallgassa meg, és ismétlje el a mondatokat!

	Tagadó szerkezet (fókusz)	Ige	Vonzat	
Hétfőn	nem iskolába	megyek,		hanem könyvtárba.
A városban	nem villamossal	közlekedem,		hanem biciklivel.
Feri	nem Budapesten	közlekedik	biciklivel,	hanem Szegeden.
	Nem munkaidőben	beszélgetek	Annával,	hanem este.
	Nem Annával	beszélgetek,		hanem Julival.
	Nem én	beszélgetek	Annával,	hanem Ernő.

37. Alkosson két-két tagadó mondatot a minta alapján!

1. Piroska kedden a könyvtárba megy. a) nem b) nem a könyvtárba → a gyógyszerértárba

a) *Piroska kedden nem megy a könyvtárba.*

b) *Piroska kedden nem a könyvtárba megy, hanem a gyógyszerértárba.*

2. A városban busszal közlekedem. a) nem b) nem busszal → biciklivel

a) .....

b) .....

3. Csütörtökön a barátnőmnél vagyok. a) nem b) nem a barátnőmnél → a fiamnál

a) .....

b) .....

4. A főnököm ma délután az irodájában van. a) nincs b) nem az irodájában → otthon

a) .....

b) .....

5. Zita olaszul tanul. a) nem b) nem olaszul → oroszul

a) .....

b) .....

6. Szombaton Béla a piacra megy. a) nem b) nem a piacra → a boltba

a) .....

b) .....